

CADO, overal een andere invulling

Tien jaar geleden startte in Vosselaar een collectieve autonome dagopvang voor kwetsbare ouderen. Ondertussen telt Thuiszorg Kempen vijf van die dagopvang-locaties, maar in elke gemeente is de werking heel anders. De doelgroep is overal wel dezelfde en die wil Thuiszorg Kempen in de toekomst nog beter ondersteunen.

‘Tien jaar geleden zagen we al toenemende vergrijzing, het dreigende tekort aan personeel in de zorgsector, de vereenzaming van ouderen en de zware druk op mantelzorgers. Anderzijds wilden mensen gezellig samenzijn, mét de nodige ondersteuning,’ zegt Eric Nysmans, directeur van Welzijnzorg Kempen die op basis van deze vaststellingen met een project kon beginnen. ‘Binnen het OCMW van Vosselaar kregen we de ruimte om te experimenteren en te zoeken naar vernieuwende oplossingen.’ Bovendien leverde de Thomas More Hogeschool de wetenschappelijke onderbouw en een draaiboek om Collectieve Autonome DagOpvang op te richten. ‘De CADO van Vosselaar is het model waarop door intens en langdurig werk van enkele Kempense politici de Vlaamse Regelgeving voor CADO’s van 2012 is gebaseerd. Zodra die regelgeving klaar

was, startte ook de dagopvang van Westerlo in het woon-zorgcentrum Parel der Kempen,’ zegt Gil Peeters, manager van Thuiszorg Kempen, die het draaiboek niet opnieuw gebruikte. ‘We hebben in Vosselaar geleerd om niet met een sjabloon te werken. Te strikte regels sluiten de vernieuwingskracht af. Het zou ook verhinderen de CADO in te passen in het lokale beleid. De CADO moet geen eilandje van Thuiszorg Kempen worden, maar een radertje binnen het lokale bestuur.’

Elke dagopvang is anders

Afhankelijk van de gebruikers, de mantelzorgers, zelfs de stagiairs verandert een CADO en de werking ervan. Omdat die van Lille zich in het ontmoetingscentrum bevindt, voelen de vrijwilligers er zich erg bij betrokken en is er interactie met andere groepen zoals mensen met een handicap die er

achter de bar staan. De CADO’s van Westerlo en Herentals zitten allebei op een zorgcampus, waardoor ze in nauwe verbinding staan met het lokale dienstencentrum en het woon-zorgcentrum. De CADO van Westerlo is al enkele jaren actief en kent een sterke bezetting. Die van Herentals is nog maar pas bezig en groeit hard. CADO Ravels is het meest een ‘huis in de rij’, hoewel het bestuur om aan de normering te voldoen toch veel investeringen moest doen. In Ravels is er een heel sterke verbondenheid met de directe burens. De CADO van Vosselaar is de pionier en richt zich vooral op het herstel van de zelfzorg. Vanuit het beleid is er intens denkwerk om ouderenbeleid verder uit te bouwen met de CADO als ankerpunt.

Een thuis voor kwetsbare mensen

Een CADO is niet de plaats voor actieve senioren die op zoek zijn naar

Alle gebruikers van een CADO komen op andere tijdstippen, ze waarderen de kleinschalige, nabije formule.

prikkels en nieuwe dingen om te leren of te beleven, zij vinden hun gading bij socioculturele verenigingen of in een lokaal dienstencentrum. Mensen met een zekere kwetsbaarheid die op zoek zijn naar een plaats waar ze zich geboren voelen, komen veel meer aan hun trekken in een CADO. Dikwijls zijn het mensen met (beginnende) demantie, die alleen overblijven of van wie de mantelzorger eventueel tijdelijk wegvault. Ze blijven een paar uur tot een volledige dag, ook het aantal bezoekers per dag varieert, van vier tot meer dan tien per dag. Veel cliënten waarderen de kleinschalige, nabije formule. Ze hebben weer iets om naar uit te kijken en beleven plezier aan de actieve dagbesteding. Mantelzorgers kunnen de zorg loslaten wanneer hun familielid in de CADO is, zodat ze weer echt eens tijd voor zichzelf kunnen nemen. Het is voor de mantelzorgers enorm belangrijk dat ze weten dat er voor hun familielid professioneel en met aandacht gezorgd wordt.

De verzorgenden houden van het huiselijke aspect van werken in een CADO. Ook de band die ze opbouwen met de cliënten en hun mantelzorgers ervaren ze als een groot pluspunt. Verzorgenden kunnen hun creativiteit kwijt, elke dag gaan ze met mensen op weg, informeren ze naar wat ze willen doen, waar ze zin in hebben. Dit maakt dat geen enkele dag hetzelfde is. Opvallend snel worden de vacatures ingevuld. Toch draagt een verzorgende veel verantwoordelijk-

heid. 'Het inspelen op de groepsdynamiek, eerder dan op individuele wensen vraagt ook een andere manier om naar je opdracht te kijken,' zegt Gil Peeters. 'Dat is fundamenteel anders dan het werken bij cliënten thuis.'

Inhoudelijke versterking

In 2020 zal Thuiszorg Kempen het referentiekader demantie en ideeën over fundamentele inspraak door gebruikers hanteren in de werking. Voorzitter Jef Pelgrims heeft hierin een opgemerkt traject afgelegd in de zorg in Nederland en zou graag mee de vertaling naar een CADO in Vlaanderen maken. Daarnaast wil Thuiszorg Kempen in plaats van nog meer uit te breiden, zich inhoudelijk versterken. 'Hoe kunnen we meer betekenen voor de mantelzorgers, hoe geven we hun meer inspraak? We willen ook de gemeenschap meer bij de werking van de

dagopvang betrekken en vragen ons af hoe zo'n collectieve autonome dagopvang misschien ook de buurt kan versterken,' zegt Gil Peeters die al snel wil bekijken of een collectieve autonome dagopvang ook op verschillende locaties mensen kan samenbrengen. 'Hierdoor wordt een nog nabijer en kleinschaliger aanpak mogelijk of kan er meer gedifferentieerd worden naar doelgroep of activiteitsaanbod.' Voor Gil Peeters is zo'n collectieve autonome dagopvang een puzzelstukje in een ruimer ouderenbeleid. 'Als je als lokaal bestuur weet welk ouderenbeleid je voor ogen hebt, heb je ook een idee over hoe zo'n collectieve autonome dagopvang eruit moet zien. Vanuit Thuiszorg Kempen kunnen we dit dan operationeel mee opzetten.' ■

LEEN VAN DEN HEUVEL IS VVSG-REGIONAAL STAFMEDEWERKER THUISZORG ANTWERPEN

Welzijnszorg Kempen

Thuiszorg Kempen is een IVA (Intern verzelfstandigd agentschap) van Welzijnszorg Kempen, een welzijnsvereniging die werkt voor de 27 lokale besturen van het arrondissement Turnhout. De vereniging organiseert initiatieven om het lokale sociale en welzijnsbeleid te versterken. Binnen Welzijnszorg Kempen bekijken de lokale besturen hoe ze problemen of uitdagingen op regionaal niveau kunnen wegwerken. Een voorbeeld hiervan is het organiseren van gezinszorg.

Op dit moment bieden twintig lokale besturen gezinszorg aan binnen Thuiszorg Kempen, goed voor 250 verzorgenden en jaarlijks 216.000 uren gezinszorg bij een 1500-tal gebruikers. Door deze schaalgrootte neemt Thuiszorg Kempen ook deel aan het pluralistische samenwerkingsverband Nachtzorg Kempen, waardoor er tijdens de nacht in de Kempen een stevig uitgebouwd en betrouwbaar aanbod bestaat.

Buurtgerichte zorg

Buurtgerichte zorg is een strategie om inclusieve en zorgzame buurten te ontwikkelen. Maar wat betekent dit concreet voor een lokaal bestuur? Welke stappen zijn essentieel om buurtgerichte zorg te organiseren en er de regie over te voeren? Welke rol kunnen lokale dienstencentra daarin opnemen? Hoe kan buurtgerichte zorg tussentijds worden geëvalueerd en bijgestuurd?

We geven helder aan waar je in de praktijk het best op let en geven concrete tips en aanbevelingen.

Aan de slag met buurtgerichte zorg | Auteurs: Elke Verlinden en Dany Dewulf | Prijs: 32 euro | Bestellen via www.politeia.be of info@politeia.be